

dr hab. Roman Widaszek
dziedzina: sztuki muzyczne
dyscyplina artystyczna – instrumentalistyka

Katowice, 16.03.2015 r.

adres do korespondencji:
ul. Blachnickiego 2/12
40-177 Katowice
tel. 601-525-909
widaszek@poczta.onet.pl

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna w Gdańsku, Wydział Instrumentalny pismo z dnia 17.02.2015 r., zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zmianami Dz. U. nr 164 poz. 1365 z dnia 17.08.2005r).

Dotyczy:

Uchwały nr 26/2013-2014 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Gdańsku z dnia 16.06.2014 r. w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek mgr Dominika Grędzińskiego z dnia 30.04.2014 r. przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka –
i wyznaczenia promotora prof. dr hab. Bogdana Ocieszaka

–	liczba uprawnionych członków Rady Wydziału	20
–	na posiedzeniu obecnych było	13
–	oddano głosów ważnych	13
–	za wszczęciem przewodu i wyznaczeniu promotora	13
–	głosów przeciwnych	0
–	głosów wstrzymujących się	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały było zachowane.

Uchwały nr 9/2014-2015 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Gdańsku z dnia 16.02.2015 r. w sprawie:

- wyznaczenia recenzentów: dr hab. Pawła Krauzowicza z Akademii Muzycznej w Krakowie i dr hab. Romana Widaszka z Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

- liczba uprawnionych członków Rady Wydziału 20
- na posiedzeniu obecnych było 15
- oddano głosów ważnych 15
- za wyznaczeniem recenzentów 15
- głosów przeciwnych 0
- głosów wstrzymujących się 0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały było zachowane.

W świetle ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 z późniejszymi zmianami) Rada Wydziału Instrumentalnego posiadała uprawnienia do przeprowadzenia przewodu na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka.

Do nadesłanego mi przez Dziekana Wydziału Instrumentalnego prof. zw. dr hab. Elżbietę Rosińską pisma sygnowanego datą 17.02.2015 r. informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mojej osoby recenzentem pracy doktorskiej mgra Dominika Grędzińskiego pt. "**Charakterystyka twórczości klarnetowej Eugene Bozzy na tle francuskiej literatury klarnetowej XX wieku**", zostały dołączone następujące dokumenty:

- dokumentacja Doktoranta
- praca doktorska
- wyciąg z protokołu z przebiegu posiedzenia Rady Wydziału z dnia 16.06.2014 r.
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań
- lista obecności członków Rady Wydziału na posiedzeniu w dniu 16.06.2014 r.
- wyciąg z protokołu z przebiegu posiedzenia Rady Wydziału z dnia 16.02.2015r.
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań
- lista obecności członków Rady Wydziału na posiedzeniu w dniu 16.02.2015 r.

Złożona przez Doktoranta, starannie przygotowana i czytelnie ułożona dokumentacja, zawiera wniosek o wszczęcie postępowania na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: Instrumentalistyka, kwestionariusz osobowy, uwierzytelnioną kopię dowodu osobistego i dyplomu ukończenia studiów wyższych, życiorys artystyczny, koncepcję pracy doktorskiej, program dzieła artystycznego oraz wykaz i opis dorobku artystycznego, działalności dydaktycznej, osiągnięć artystycznych a także wykaz uczestnictwa w kursach mistrzowskich. W dalszej części dokumentacja zawiera kserokopie programów koncertów oraz afiszy.

Do dokumentacji dołączona została praca doktorska złożona z dzieła artystycznego zarejestrowanego na dwóch płytach CD oraz opisu dzieła pt. *"Charakterystyka twórczości klarnetowej Eugene Bozzy na tle francuskiej literatury klarnetowej XX wieku"*. Dołączone zostały również wyciągi fortepianowe zarejestrowanych kompozycji. W przypadku opisu dzieła Doktorant wykazał się należytą starannością od strony formalnej i edytorskiej, czego zabrakło w dołączonych płytach CD. Mam tu na myśli brak informacji (poza nazwiskiem Doktoranta, oraz tytułem) o zawartości artystycznej płyty. Brakuje również nazwiska reżysera dźwięku oraz miejsca i daty nagrania kompozycji na klarnet z fortepianem. W opisie dzieła podano tylko miejsce i daty "nagrań live" kompozycji na klarnet i fagot oraz klarnet z orkiestrą.

Podstawowe dane o Kandydacie

Dominik Grędziński urodził się 09.06.1988 roku w Elblągu, gdzie ukończył z wyróżnieniem ZPSM w roku 2007. W tym samym roku podjął studia w Akademii Muzycznej im. S. Moniuszki w Gdańsku w klasie prof. M. Schillera, a następnie prof. B. Ocieszaka. Jako student brał udział w licznych konkursach i festiwalach, otrzymując nagrody i wyróżnienia zarówno jako solista, jak i kameralista. Uczestniczył w wielu kursach mistrzowskich, był dwukrotnym stypendystą Elbląskiego Towarzystwa Kulturalnego (2011 i 2012 r.), otrzymał także stypendium Rektora Akademii Muzycznej w Gdańsku oraz Stypendium Artystyczne Prezydenta Elbląga. Współpracował z wieloma polskimi orkiestrami a także Baltic Youth Philharmonic oraz I, Culture Orchestra. Prowadzi działalność koncertową jako kameralista, jest również pedagogiem klasy klarnetu Powiatowej Szkoły Muzycznej I st. w Dywitach - filie w Biskupcu i Barzewie.

W trakcie swojego stosunkowo krótkiego okresu działalności artystycznej, Doktorant wykonał pięć koncertów z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej: dwa z Orkiestrą Zespołu Szkół Muzycznych w Elblągu (Elbląg, Clamart – Paryż, K. Kurpiński – Koncert B-dur, dyr. Mariusz Mróz), dwa z Akademicką Orkiestrą Symfoniczną (Gdańsk, A. Ponchielli – Il Convegno, dyr. Z. Rychert) oraz jeden z Orkiestrą Kameralną Bałtyckiej Filharmonii Młodych (Gdańsk, E. Bozza – Concerto, dyr. Sylwia Anna Janiak). W swoim dorobku artystycznym ma również 28 koncertów kameralnych w różnych konfiguracjach : z kwartetem klarnetowym (sala ZPSM w Elblągu), duecie klarnetowym (Kudowa Zdrój, Duszniki Zdrój, Dywity), kwintetem dętym w ramach cyklicznych koncertów: Elbląskich Koncertów Kameralnych, Czwartkowych Wieczorów Muzycznych w Sopocie, Niedzielnych Koncertów w Teatrze w Grudziądzu, Festiwalu Muzyki Kameralnej w Gdańsku, Muzyka w Zabytkach Starego Gdańska; koncertów w duecie z fortepianem: w salach koncertowych szkół muzycznych na Pomorzu oraz Warmii, a także w ramach cyklicznych koncertów: „Muzyka w pałacowych Pokojach” w Morągu, „Czwartkowych Wieczorów Muzycznych” w Sopocie, a także jako część gali wręczenia stypendiów: „Promocje 2012” przyznawanych przez Elbląskie Towarzystwo Kulturalne i Elbląskich Nagród Kulturalnych Prezydenta Miasta Elbląga. W ramach wspomnianych koncertów kameralnych Doktorant niejednokrotnie wykonywał najważniejsze pozycje literatury klarnetowej i kameralnej.

Jako uczestnik międzynarodowych projektów orkiestrowych: Baltic Youth Philharmonic oraz I, Culture Orchestra Doktorant występował na znaczących europejskich festiwalach i w wielu prestiżowych salach koncertowych, między innymi: Konzerthaus w Berlinie (Festiwal Young Euro Classic), Sali Koncertowej Radia Duńskiego w Kopenhadze, Berwaldhallen w Sztokholmie (Baltic Sea Festiwal), Kraftwerk w Peenemunde (Usedom Music Festiwal), Teatro dal verte w Mediolanie, Moscow International Performing Arts Center w Moskwie, Sali Koncertowej „Harpa” w Reykiawiku, Sali Koncertowej „Estonia” w Tallinie, „Usher Hall” w Edynburgu (Edinburgh International Festiwal).

Konkludując, pragnę stwierdzić, że pomimo młodego wieku Doktoranta, wszechstronność i różnorodność Jego działalności koncertowej stanowią znaczący wkład w polską kulturę muzyczną.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Dominika Grędzińskiego pt. "***Charakterystyka twórczości klarnetowej Eugene Bozzy na tle francuskiej literatury klarnetowej XX wieku***" przygotowana pod kierunkiem promotora prof. dr hab. Bogdana Ocieszaka składa się z dzieła artystycznego oraz opisu dzieła.

Dzieło artystyczne w tym przypadku składa się z dwóch płyt CD, na których zostały zarejestrowane dzieła klarnetowe Eugene Bozzy. W tym również na klarnet basowy, klarnet i fagot oraz koncert na klarnet i orkiestrę. Ilość nagranych dzieł znacznie wykracza poza normę przyjętą w przewodach doktorskich. Łączny czas trwania obu płyt to ponad 100 minut. Świadczy to niewątpliwie bardzo dobrze o Doktorancie, który przygotował kilka utworów Bozzy, które rzadko są prezentowane na estradach, często ze względu na swój wysoki stopień trudności stanowią barierę wykonawczą dla wielu klarnecistów. Do tej grupy utworów zaliczają się m.in. ***Bucolique, Suite, Rhapsodie Nicoise*** oraz ***Koncert na klarnet i orkiestrę kameralną***.

Na szczególne uznanie zasługuje fakt wykonania i nagrania "live" właśnie ostatniej z wymienionych pozycji. W tym miejscu rodzi się również pytanie czy w tym zestawie utworów Doktorant celowo pominął te najczęściej wykonywane dzieła na klarnet i fortepian czyli ***Arię*** i ***Claribel*** ? Imponujący zestaw zarejestrowanych dzieł w pełni rekompensuje jednak moją wątpliwość.

Na pierwszej płycie Doktorant nagrał 9 kompozycji na klarnet i fortepian. Są to :

1). Fantasie Italienne

2). Ballade (na klarnet basowy)

3). Bucolique

4). Idylle

5). Prelude et Divertissement

6). *Caprice - Improvisation*

7). *Pulcinella*

8). *Suite*

9). *Rhapsodie Nicoise*

Na drugiej płycie zostały zarejestrowane:

1). *Etiuda nr 8 ze zbioru 14 Etudes de mecanisme*

2). *Etiuda nr 1 ze zbioru Douze etudes*

3). *Etiuda nr 3 ze zbioru Onze etudes sur des modes karnatiques*

4). *Utwór nr 1 ze zbioru Graphismes*

5). *Contrastes III na klarnet i fagot (cz. I, III, V, VII).*

6). *Concerto na klarnet i orkiestrę kameralną*

Po wysłuchaniu zawartości obu płyt Doktorant jawi się jako Artysta w pełni ukształtowany, dysponujący bardzo dobrą techniką, pokonujący tym samym bardzo skomplikowane niejednokrotnie pochody i figuracje bez zastrzeżeń. Dysponujący pełnym - wyrównanym w całej skali dźwiękiem, którym potrafi cieniować, różnicując tym samym barwę w zależności od narracji utworu. Koncepcja przedstawionych dzieł jest spójna i czytelna, rzetelnie przygotowana. Na taki stan rzeczy zapewne miała w dużej mierze wpływ osoba towarzyszącej Doktorantowi pianistki prof. Jadwigi Lewczuk, która swym kunsztem niewątpliwie wzbogaciła całość prezentacji.

Wszystkie nagrane na CD nr 1 kompozycje, przygotowane zostały i zarejestrowane z dużą starannością i wielką dbałością o szczegóły. Wszelkie niuanse artykulacyjne, dynamiczne, a także brzmieniowe czynią poszczególne dzieła interesującymi i zróżnicowanymi pod względem wykonania. Przycmiewając tym samym drobne niedostatki intonacyjne, które są zauważalne w partii klarnetu zwłaszcza w trzeciej oktawie. W tym względzie Doktorant mógł zadbać podczas nagrania o lepszą precyzję. Intonacja razi nieco w *Fantasie Italienne* - trzeci takt po numerze 1, a także opada na półnucie w takcie przed numerem 7. Wykonanie *Ballade* na klarnecie basowym również nie jest w pełni stabilne intonacyjnie (trzy takty przed literą A), podobnie jak fragment pomiędzy numerami 1 i 2 w *Bucolique*. W tym miejscu należy również zwrócić uwagę na aspekt agogiki w prezentowanych kompozycjach. Większość z zarejestrowanych utworów jest bardzo zróżnicowana pod względem agogicznym. Sugestie co do zmian temp są niejednokrotnie co kilka, kilkanaście taktów. Dokładna realizacja tychże zmian powoduje, iż wykonanie dzieła staje się bardziej żywiołowe lub melancholijne, błyskotliwe lub wyważone. Tego aspektu również w pewnym stopniu

zabrakło w nagranych utworach, co miało także ostateczny wpływ na wyraz artystyczny, który Doktorant podkreśla w opisie dzieła jako istotny czynnik interpretacji. W *Fantasie Italienne* brakuje Animando w numerze 15, identycznie jak dziewięć taktów po literze F w *Ballade* lub w numerze 13 *Caprice - Improvisation*. Tempo Scherzo w numerze 10 w *Bucolique* wydaje się być za wolne podobnie jak Allegro w numerze 6 *Rhapsodie Nicoise*. Mimo tych zastrzeżeń uważam, że przedstawione przez Doktoranta dzieło artystyczne jest prezentacją satysfakcjonującą i spójną pod względem muzycznym.

Na szczególną pochwałę zasługuje fakt, iż na CD nr 2 Doktorant nagrał również cztery Etiudy Eugene Bozzy, które podobnie jak i większość kompozycji na klarnet tego twórcy, rzadko są prezentowane. Wykonanie ich ponownie stawia Doktoranta w gronie ukształtowanych Artystów, dysponujących pięknym dźwiękiem oraz bardzo dobrą techniką. Na CD nr 2 zarejestrowano również *Contrastes III na klarnet i fagot (cz. I, III, V, VII)*, jest to kompozycja będąca przykładem szerokiego repertuaru kameralnego z udziałem klarnetu Eugene Bozzy. Szkoda, iż Doktorant nie zdecydował się na inne dzieło - choćby *Scherzo na kwintet dęty*, które mogło stanowić swego rodzaju łącznik między literaturą na klarnet i fortepian a koncertem klarnetowym. Duet z fagotem nie zostawia całkiem korzystnego wrażenia. Intonacja w utworze i artykulacja ostatniej części w partii fagotu pozostawia wiele do życzenia.

Twórcze poszukiwania Doktoranta, jego kreatywność, a także doskonałe opanowanie instrumentu spowodowały, iż sięgnął również po *Concerto na klarnet i orkiestrę kameralną*. Dzieło, które sporadycznie jest prezentowane na estradach koncertowych, będące bardzo dużym wyzwaniem dla solisty nie stanowiło bariery dla Doktoranta. Kolejny raz z dużą swobodą i wyrazistością ukazał swój kunszt instrumentalny, tym razem jako solista koncertu nagrałego "live". Doskonałe opanowanie partii solowej pozwoliło Doktorantowi stworzyć pełną blasku interpretację wraz z bardzo dobrze akompaniującą Orkiestrą Kameralną Bałtyckiej Filharmonii Młodych pod dyрекcją Sylwii Anny Janiak. Szkoda tylko, iż nagranie koncertu nie jest tak imponujące jak wykonanie partii solisty. Orkiestra nie jest zbyt dobrze słyszalna na tle wyeksponowanej partii solisty (problem prawdopodobnie tkwi w ustawieniu mikrofonów).

Reasumując należy stwierdzić, iż przedstawione dzieło artystyczne, mimo drobnych zastrzeżeń jest w pełni satysfakcjonujące. Stawia tym samym Doktoranta w gronie ukształtowanych Artystów, pełnych twórczych dociekań i aspiracji.

Opis dzieła będący integralną częścią pracy doktorskiej w bardzo dobry sposób merytorycznie uzupełnia dzieło artystyczne. Składa się on z sześciu rozdziałów, w których Doktorant wnikliwie omawia sylwetkę Eugene Bozzy, oraz jego literaturę klarnetową, przedstawiając całość na tle muzyki francuskiej dwudziestego wieku. Doktorant w sposób czytelny i wszechstronny potraktował problematykę określoną w tytule, tworząc pracę pełną historycznej wiedzy, wnikliwych analiz oraz omawiając zagadnienia wykonawcze przedstawionych kompozycji. Praca pisemna Doktoranta może stanowić interesującą lekturę z zakresu francuskiej muzyki klarnetowej z szczególnym uwzględnieniem twórczości Eugene Bozzy. Autor opisuje w niej dzieła klarnetowe i to nie tylko te, które zostały zarejestrowane na CD. Całość pracy Doktoranta cechuje gruntowna znajomość tematu, która została czytelnie przelana na papier. Wiedza, którą przekazuje Autor zapewne posłuży szerokiemu gronu studentów, którzy interesują się omawianą tematyką.

Uważam, iż problematyka określona w tytule pracy została przez Doktoranta przedstawiona w sposób należyty. Stanowi źródło naukowej, artystycznej oraz praktycznej wiedzy. Wzbogaca polską sztukę wykonawczą i stanowi twórczy wkład w rozwój dziedziny sztuki muzycznej.

Konkluzja

Stwierdzam, iż mgr Dominik Grędziński w przedstawionej pracy doktorskiej wykazał się dojrzałością i samodzielnością artystyczną, popartą wiedzą teoretyczną i praktyczną. W sposób wyczerpujący przedstawił zagadnienie zawarte w tytule pracy. W moim przekonaniu praca doktorska mgra Dominika Grędzińskiego spełnia wymagania art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku.

Niniejszym, pracę doktorską mgra Dominika Grędzińskiego przyjmuję.

dr hab. Roman Widaszek